



20. Harpiksbonde i Prey Lang



'På vej'. Se filmklip på kortlink.dk/ydgc

Regnskoven Prey Lang ligger i Cambodia. Skovens er truet af ulovlig skovhugst. I de sidste 20 år er næsten halvdelen af skoven fældet. Skoven vil forsvinde helt, hvis der ikke gøres noget. I århundreder har de lokale levet i pagt med skoven. De lever af dyr og planter, der lever naturligt i skoven uden at høste mere end skoven kan bære.

Mr. Chann er 43 år og bor i landsbyen Phneak Roulek sammen med sin

kone, deres tre børn, svigerdatter, barnebarn og en bedstemor. Husholdningen er på i alt otte familiedlemmer. Familien dyrker ris til eget forbrug. Deres eneste indtægtskilde kommer fra flydende harpiks, som de tapper fra dipterocarptræer i regnskoven.

Mr. Chann sælger harpiksen videre til opkøbere. Harpiksen bliver brugt i industrien til maling, lak, træbeskyttelse og i parfume. 80% af familierne i

landsbyen har ikke anden indtægt end salg af harpiks. Den sikrer familierne en indkomst, hvis rishøsten fejler.

Familien tapper harpiks fra træer, der er 50-200 cm i diameter. De laver en fordybning i stammen, tænder ild og lader det brænde i 2-3 min, hvilket får træet til at udskille harpiks. Mr. Chann bruger 8-10 dage om måneden fra solopgang til solnedgang på at tappe harpiks. Resten af tiden bruger de på rismarkerne.

Der kan tappes harpiks fra træerne i hundreder af år uden at det har væsentlig betydning for træets sundhed. Retten til harpikstræer nedarves gennem generationer. Harpikstræerne er beskyttet i den nationale lovgivning, men træerne bliver i stort omfang fældet ulovligt af tømmervirksomheder, der eksporterer tømmeret. Hundreder af harpikstræer er blevet fældet ulovligt i Prey Lang skoven i de sidste tyve år. En gruppe skovaktivister bruger derfor nye og anderledes måder for at redde skoven inden det er for sent. Se hvordan i filmen 'På vej'.



Afbrænding af regnskoven udleder drivhusgasser

Afbrænding udleder CO₂. Se filmklip på kortlink.dk/xwdr

Familien Channs indtægter fra harpiks

Familien ejer 300 træer som de taper harpiks fra året rundt. De mindste træer med en diameter ved brysthøjde (dbh) på 50-79 cm giver 27 liter/træ/år, mellemstore træer med dbh= 80-109 cm giver 28 liter/træ/år og store træer med dbh > 109 cm giver 33 liter/træ/år.

30% af familiens træer er små, 40% er mellemstore og 30% er store. Når familien sælger harpiksen til de handlende, der kommer til landsbyen, får de ca. 0,66 US\$/liter harpiks. Det svarer til ca. 4,50 Kr/liter.

Hvor mange liter harpiks tapper familien Chann om året fra sine 300 træer?

Hvad kan familien tjene på harpiksen på et år?

Hvor meget er der til hver af de otte familiemedlemmer at leve for om dagen?

Fattigdomsgrænsen i Cambodia er på 1,25US\$/dag. Fattigdomsgrænsen er den minimumsindkomst, som er nødvendig at tjene, for at de mest basale menneskelige eksistensbehov kan dækkes. Det vil sige husly, tøj, rent drikkevand og mad.

Er familien fattige? Hvorfor/hvorfor ikke?

Skovens betydning for klimaet

Skove påvirker klimaet på flere måder. Når skove ryddes, frigives CO₂ til atmosfæren, hvilket øger den globale opvarmning. Skovene fungerer som en termostat, der regulerer globale temperaturer og vejrmonstre. Fældning af træer er en vigtig grund til den stigende mængde CO₂ i atmosfæren. På globalt plan udgør skovrydning mellem 5 og 15 procent af verdens udledning af drivhusgasser.

Træer oplagrer kulstof og andre organiske stoffer. Mængden af kulstof afhænger af træarten og veddets massefylde. Harpikstræerne er nogle af de største træer i Prey Lang skoven. Vi kan beregne træernes betydning for det globale klimaregnskab? Mr. Channs familie ejer 300 træer, med en gennemsnitlig diameter på 94 cm. Et harpikstræ med en diameter på 94 cm oplagrer omkring 5,5 tons kulstof. Når 1 ton kulstof afbrændes udledes der 3,67 ton CO₂.

Hvor meget CO₂ oplagrer et af Channs træer?

Hvor meget CO₂ oplagrer alle Channs træer tilsammen?

En gennemsnitlig dansker udleder 12 tons CO₂ om året. Hvor mange danskeres årlige udledning af CO₂ oplagrer familien Channs 300 harpikstræer?

I Cambodia lever 70% befolkning på landet eller nær skovene og er afhængige af naturressourcer. Naturressourcerne er med til at forhindrer fattigdom.

Hvilke andre konsekvenser har rydning af regnskoven?
